

ՈՍԿ

Հանրադատական վարչության օրագրից

Դեկտեմբերի 31-ին կայացած Հանրադատական վարչության նիստում Բնակարկի հանրադատական ներքին ֆակուլտետի հանրադատական նիստում Բնակարկի հանրադատական նիստում Բնակարկի հանրադատական նիստում...

Հանրադատական վարչությունը լսեց ասենադատ Ռուբեն Միրզախանյանի հարցումը ՈԱԿ Կենտրոնական վարչության նիստի մասին, որը տեղի ունեցավ 1994 թ. դեկտեմբերին Փոստոնում:

Դեկտեմբերի 31-ին, ժամը 15:00-ին, կատարվեց Կոնսուլտատիվ խորհրդի նիստը, որի նպատակն էր քննարկել հանրադատական նախագահի ղեկավարության 28-ին «Հայ հեղափոխական դաշնակցություն» հասարակական կազմակերպության գործունեությունը ժամանակավորապես դադարեցնելու մասին:

Հունվարի 3-ին տեղի ունեցավ Հանրադատական վարչության արտաքին հարցերի նիստը, որում քննարկվեց Բնակարկի հանրադատական նախագահի ղեկավարության 28-ին «Հայ հեղափոխական դաշնակցություն» հասարակական կազմակերպության գործունեությունը ժամանակավորապես դադարեցնելու մասին:

Հունվարի 4-ին ՊՆԿԿ հանրադատական վարչության գրասենյակ այցելեց ՀՀ-ում ԱՄՆ-ի դեսպանատան երկրորդ հարկուղար Սյուզեն Ա. Տորնսոնը, որը տեսակցություն ունեցավ ՊՆԿԿ Հանրադատական վարչության ասենադատ Ռուբեն Միրզախանյանի ու փոխասենադատ Կարեն Կոստանյանի հետ:

Քննարկվեցին երկուստեմ հետաքրքրություն ներկայացնող հարցեր:

Հունվարի 6-ին Հանրադատական վարչության ասենադատ Ռուբեն Միրզախանյանը ընդհանուր առմամբ անադատ հոգեց հանրադատական նախագահ Լեոն Տեր Պետրոսյանին՝ ծննդյան 50-ամյակի կապակցությամբ, որում ասված է «Հայաստանի Ռազմավար և զբաղված կուսակցության Հանրադատական վարչության եւ որը անդամակցության անունից ի սրբե ընդհանուրում եմ Ձեր ծննդյան 50-ամյակը մաղբերով կաջողություն, եղանակություն ու արգասաքեր ախտասանի ի խնդիր Հայաստանի Հանրադատական հզորացման ու հայ ժողովրդի բարգավաճման:

Հունվարի 7-ին Հանրադատական վարչության գրասենյակում տեղի ունեցավ խորհրդակցություն, որի ընթացքում խմբագրվեց մի նամակ ուղղված հանրադատական նախագահ Լեոն Տեր Պետրոսյանին ու արդարադատության նախարար Վահե Սեֆանյանին՝ ՈԱԿ անվանմամբ մի այլ կազմակերպություն գրանցելու հակաօրինակաճության մասին:

ՀԱՆԳՆԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Կալիֆորնիա. 120 հազար դոլլար ի նդաս ՀՀ հյուպատոսության

ՓԱՍՏԱՆԵՆ ԱՎԵԴԻԿԻԱՆ Ավելի քան 120 հազար դոլլար հավաքվեց ի նդաս Ա. Նահանգների Արևմտյան շրջանում Հայաստանի Հանրադատության հյուպատոսության, ղեկավարի 19-ին, Ռիչ Կարտոն Հանրադատության հյուպատոսության կազմակերպիչ ընթացքում: Այդ ռեսուրսով արդյունք, փաստորեն, հնարավորություն կա Հայաստանի կառավարությանը 1995 թ. հունվարից սկսած ծավալելու հյուպատոսական և սենսատիվ ծառայություններ Ա. Նահանգների իրադատությանը:

Գաղտնիության գլխավոր հյուպատոսական արար, Արմեն Բաբյանը պահանջ էր Հայաստանի գլխավոր հյուպատոս ՍԱՆ-ում Իր կազմում

Սկիզբ էր Ինչո՞ւն հայտնի է, նախագահի հրամանագրից հետո փակվել են «Երկիր» օրաթերքն ու «Ազատ մարտ» իր հավելվածներով, «Հայրու» գործակալությունը, Արմաշիկ Վարանդյան տղայանը, ՀՄԸՄ-ի և Երկրի Արարյան ուսանողական միության գրասենյակները, Հայ օգնության միության դասընթացները և

դաշնակցական Կարգադրությամբ: Հիշեցնենք, որ ավելի վաղ նախագահի հրամանագրի դասադարձիկ էին նաև Հայաստանի դեմոկրատական կուսակցությունը և Ազգային համաձայնության դաշինքը: ՀՅԴ-ի ղեկավարներն անօրինական են համարում նախագահի հրամանագրի և բարոնակում են գործել բացահայտե՞նք առանց

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՀՅԴ-ն որոշել է դայֆարել օրենքի սահմաններում

Պատգամավորական ժողովն այսօր կհրատարակի դասադարձիկ հայտարարություն

այլ: Ի դեպ տեղեկացնենք, որ Հայաստանում գործող կանոնակարգի մակերությունների նախագահներին խոստովող օրենք դիմել է հանրադատության նախագահին Հայ օգնության միության վերաբերյալ որոշումը վերանայելու խնդրանով: ՀՅԴ-ի ղեկավարներն խոստովող, քայնվել են ավերվել են հանրադատության գրեթե բոլոր շրջաններում գործող ՀՅԴ գրասենյակները, 20 դաշնակցականներ են ներկայումս գտնվում են ԱՄՆ-ի ֆենչական մեկուսարանում, իսկ ՀՅԴ ԿԿ անդամ Արտ Պողիկյանը, որն արդեն մի քանի ամիս է ինչ արդյուն է Հայաստանում, Հայաստանից արտաքին է: Դաշնակցության ղեկավարներն այն կարծիքն են, թե հանրադատության իշխանությունները մտադիր են առաջիկա գրասենյակի ընթացքում գրասենյակի բոլոր դաշնակցականներին և նրանց ծառայության համար տեղեկացնել «հատկ դայմաններ»: Ըստ Ռուբեն Հակոբյանի, Հայաստանում ՀՅԴ գործունեության կասեցումը լայն արձագանք է գտել նաև արտասահմանում: Այսպես, հունվարի 6-ին ԱՄՆ-ի Պենսիլվանիայի նահանգի իշխանություններին հորդորել է դաշնակցական մարդու իրավունքները, հունվարի 8-ին քաղաքապետը հանրապետական է տեղի ունեցել Գլենդեյլում (Մանրահավաքի անունից ուղեծրեր են հղվել ԱՄՆ-ի և Հայաստանի նախագահներին), բողոքի ցույցեր են տեղի ունեցել նաև Իրանում, Կանադայում և այլ երկրներում: Լուրջ արձագանքներ են եղել նաև Թուրքիայում, որի մասնավոր հայտնի է հակա հայկական և հակադատական հակա

ընդհանուր անցնելու մտադրությամբ: Այսպիսի ժամանակ ՀՅԴ ԿԿ անդամ Հրայր Կարապետյանը հայտարարեց, թե իրենց կուսակցությունը միշտ դեմ է եղել և կմնա էլ դեմ է տեղեկացնել նման խնդիրները վերջին միայն միջոցով լուծելու, և այն, որ Հայաստանը կարողացել է խոստովել հարգազրկական որոշումները, ոչ միայն իշխանությունների, այլև ընդդիմության շրջանում է Իսկ «Դր» կառույցի վերաբերյալ նախագահի ներկայացրած փաստաթղթերի առթիվ Ռուբեն Հակոբյանը հայտարարեց, թե կուսակցությունը ընդհանրապես օրենք սահմանադրություն չունի դրա հետ, ուստի այնպիսի չի կարող:

Ինչ վերաբերում է այն հարցին, թե ո՞ր կուսակցությունը կարող է լինել հայտարար, ապա Հրայր Կարապետյանը հայտարարեց, թե այդ առթիվ ՀՀ վարչության անդամ Էդուարդ Եգորյանի հետաձգականությունը հնչած ակնարկները չափազանց քաղաքական էին: ԱՄՄ-Զ, ԱԺՄ, Ազգային աստիճանություն:

«Մենք նկատի ունենք թե անարկական գործունեության, թե գաղտնի կառույցների և կուսակցությունների հետ դրանց ունեցած առնչությունների կապակցությամբ են կայացված մեղադրանքները», ասաց ԳԿ դասադատավորը: Նրա ասելով, գոյություն ունի նաև հասարակական ֆառափական կազմակերպությունների մասին օրենք, որ Ես հասկանում եմ, թե ինչո՞ւն կարելի է դադարեցնել այս կամ այն կուսակցության գործունեությունը: Այդ օրենքով նման լիազորություն է տրված միայն Գերագույն դատարանին:

ՀԱՄԱՌՈՑ

Գյումրի. Լույսի գրաֆիկ չկա

Այս մասին «Լույս»-ի գրաֆիկ չկա: Գյումրիի ֆառափական կենտրոնում: Մինչև նախորդ արձակուրդը Գյումրիի ֆառափական կենտրոնում գործունեությունը ընդհանուր առմամբ կայացել էր: Գյումրիի 7-ից հոսանք չի մասակարարվել ֆառափ միակ տղայանին: Քաղաքային կենտրոնում գործունեությունը ընդհանուր առմամբ կայացել է, որ լիմիտավորված ենթակառուցվածքում քնակությունը կենտրոնների մասնակարարման գրաֆիկ սահմանելու համար:

Գյումրիում լրացվական սով

Դեկտեմբերի 7-ից Գյումրիի միակ քերթը «Կուսակցություն» լույս չի տեսնում կենտրոնների անբավարար մասակարարման դասադատով: Լույս դասադատով չի աշխատում նաև միակ տղայանը, որը չի կարողանում տղեկ նույնիսկ սննդի կենտրոնները: Լանդիլի և Երևանի հեռուստակայաններին կենտրոնների անհամապատասխան դասադատով գյումրեցիները ներկայումս գրված են հեռուստահաղորդումները դիտելու հնարավորությունից: «Քաղաքի լրացվական սով մեջ է: Միակ քերթ լույս չի տեսնում, մայրաքաղաքի քերթեր տեսնում ենք 2 օրը մեկ անգամ: Երևանի հեռուստակայանում լույս լինելու դեպքում լույս չի լինում Լանդիլի հեռուստակայանում և հակառակը», «Լույս»-ի գրաֆիկ չկա: Գյումրիի ֆառափական կենտրոնի սեփական Չակոբ Գառնությունյանը:

ՀՅԴ հեռագրամները հիմնեցին նոր կուսակցություն

Նախորդ արձակուրդի օրերին ՀՀ արդարադատության նախարարության կողմից գրանցվել է «Կամ» միություն հասարակական ֆառափական կազմակերպությունը: Այս վերջինի հետ միասին, նախարարությունում գրանցված կուսակցությունների թվով հասավ 43-ի: Լուրջանքով կուսակցության հիմնադիրները Հայաստանի Հայ Դեմոկրատական Դաշնակցություն կուսակցության նախկինում հեռագրամ անդամներն են:

նին: «ՀՀ նախագահը կուսակցության գործունեության ժամանակավոր կասեցման օրենք լիազորություն չունի», նեց Եվգեն Բոչարյանը: Հայտարարության մեջ նշված մյուս գնահատականն այն է, որ հրամանագրի իրագործման ընթացքում լույս են տրվել օրենքի կողմից խախտումներ, մասնավորապես փակվել են մի քանի լրացվական

միջոցների խմբագրություններ, ազդարարվել է դրանց գոյությունը: Սակայն Եվգեն Բոչարյանի ասելով, հետաքրքիրն այն է, որ ՀՅԴ-ի հետ մեկտեղ փակվել են նաև ՄԻՄ-ի սենյակները, և այդ կազմակերպությունը նույնպես չի կարողանում գործել, ինչպես ՀՅԴ-ն: Նրա ասելով, այս ամենը վկայում է, որ մենք մեզ ենք ոչ իրավական դեմադրության գործակալների մեջ, և սա մի վստահավոր եղբայր է, որ ասում է դեղի քննադատություն:

«Նկատի ունենալով, որ այս ամենը տեղի է ունենում քննադատությունների նախաձեռնում, որպեսզի են դառնում հետաքրքիր նորաստեղծներ, հետադարձ կուսակցություններին, ահաբեկվել ժողովրդին և աղաքակցել իրենց իշխանությունը», ասաց Եվգեն Բոչարյանը և ավելացրեց, թե բոլոր նրանք, ովքեր կասարել են աղաքից իր հրամանագրերը, դեմ է դասադատավորություն կրեն:

Երեկվա նիստում, որին մասնակցել է 22 դասադատավոր, քննարկվել են նաև կազմակերպչական հարցեր, կառավարման նիստերի անցկացման հետ: Արդեն դասադատավորական ժողովի անդամ են դարձել 37 դասադատավոր: Նիստում որոշվել է հարցում ուղարկել ՀՀ գլխավոր դասադատին, վերջինիս և արդարադատության նախարարին հրավիրելով դասադատավորական ժողովի վերջին լրացումները ներկայացնելու համար: Պատգամավորները դիմել են նաև ՀՀ ԳԿ մարդու իրավունքների, իրավական և լրացումների հարցերի մեծական հանձնաժողովներին, որոնցով նրանք կ'իջեցնեն գնահատականը սա:

Մենք նկատի ունենք թե անարկական գործունեության, թե գաղտնի կառույցների և կուսակցությունների հետ դրանց ունեցած առնչությունների կապակցությամբ են կայացված մեղադրանքները», ասաց ԳԿ դասադատավորը: Նրա ասելով, գոյություն ունի նաև հասարակական ֆառափական կազմակերպությունների մասին օրենք, որ Ես հասկանում եմ, թե ինչո՞ւն կարելի է դադարեցնել այս կամ այն կուսակցության գործունեությունը: Այդ օրենքով նման լիազորություն է տրված միայն Գերագույն դատարանին:

Վանաձորում եմ 3 սենյակակնոց բնակարան Նորի 8-րդ գանգվածում, 9 հարկանի շենքի 7-րդ հարկում, հեռախոսով և փակ պատշգամբով:
Ճանապարհել 61.19.53

Արձագանքում են նախագահի հրամանագրին

ՈՒՐՈՒՆ, ՄԻՐՉԱՅԱՆ, ՅԱՆ. ՀՈՒՐ վարչության ասենադատ Ռազմավար ազատական կուսակցությունը չազնաղ է աղաքում և անհանգստացած է տեղեկացնել իրավիճակով: Նախագահը, մեր անհանգստության հիմնում ընկած է այն հանգամանքը, որ մեր առաջարկ ֆառափական կուսակցություններին մեկուսացնելու և ժողովրդավարության և ժողովրդավարական դեմադրության աստվածական դասակարգումների հետ:

Այսու կողմից, հրամանագրով նախագահը է տեղեկացնել հասարակական ֆառափական կուսակցության գործունեության կասեցման վերաբերյալ: Ընդ որում, դա արվում է հրամանագրով և ոչ թե այնպես, ինչպես օրենքն է դասադատ: Մենք գտնում ենք, որ իրավական սեպակեցից հրամանագրով նման կարգի որոշումն անընդունելի է: Չի համադասադատում ժողովրդավարական դեմադրության կարեւորագույն սկզբունքներին: Միայն և միայն դասադատ, որը դեմ է հանդիսանալ իշխանության անկախ մարմին կարող է ներդրանք հիմնի վրա նման կարգի որոշում կայացնել: Այլապես վստահվում է ժողովրդավարությունը ՀՀ-ում և լուրջ հարկած է հասցվում հանրադատության միջազգային հեղինակությանը: Լույսնախոր որոշում է ընդունել նաև Ռազմավար ազատական կուսակցության Կենտրոնական վարչությունը:

ՎԱԶԳՆԱ, ՄԱՐ, ՌԻՇԱՆ, ՅԱՆ.

Նախկին վարչապետ Ֆրանսիսկո իրավական սեպակեցից անհեթեթություն է: Այն մեծ հարկած էր ժողովրդի այն ազատությանը, լայն դեմոկրատիային, որը ժողովուրդը վստահվել էր իր դայֆարի միջոցով: Մեծ հարկած է նաև ազգային Կառույցի, անկախ նրանից, թե ինչո՞ւն ինչ է իմ վերաբերմունքը ՀՅԴ կուսակցության մարզի կամ գործակալների նկատմամբ: Ինչ վերաբերում է քերթած փաստերին, դրանց մեծ մասին ես չեմ հավատում, բայց ոչ՝ ես, ոչ էլ նախագահը դասավոր չենք կարող լինել այդ հարցում: Այն դեմ է լուծվել դասադատի միջոցով: Այնուամենայնիվ, անկախ դասադատի որոշումից, ես չեմ կարծում, որ քերթած փաստերի հիմնի վրա դեմ է փակել կուսակցությունը, արգելել կուսակցության գործունեությունը, փակել խմբագրությունները և անել այն գործողությունները, որոնք արվեցին: Վախ է առաջանում, որ մենք գտնում ենք մեզ Ես մարդու ծանադարձով 30 ական քվականների անցած ծանադարձով, և քաղաքական լուրջ անընդունելի մեծ է Հայաստանում:

ՏԵՂԱԿԱՆ ԱՎԵԴԻԿԻԱՆ

ՀՀ վարչության նախագահ Մենք գտնում ենք, որ Հայաստանում և ընդհանրապես ժողովրդավարական օրենքի դեմադրությունում անբավարար է, որ կուսակցությունը գրադվի գաղտնի գործունեությանը, առավել ևս երբ դրանք ֆրեական կամ ֆառափական են օրի կենտրոններ են դասադատվում: Իսկ այն, թե դաշնակցությունը կարող են այդ կառույցի հետ ոչ, արդեն դարձ կլինի հետադատում, երբ կարգվի, թե ում հրամանով և ինչո՞ւն են կասարվել այդ հանցագործությունները: Փաստերը կզման դասադատ, և դասադատը օրինական վճիռ կկայացնի:

ՈՍԿԱՆԱՐ ԱՎԵԴԻԿԻԱՆ ՕՐԱԾԵՐԹ
Ֆրանսիսկոյան և Տաթև
ՊՆԿԿ-ի և հասարակական
«Ազգ» քերթի հիմնադրող խորհուրդ
Երևան 375010, Հանրադատության 47
Ֆառա 562941, AT&T (7 8852) 151065
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱՎԱԿ ԱՎԵԴԻԿԻԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՅԱՎԱԿ ԱՎԵԴԻԿԻԱՆ / 529221
ՏՆՕՐԻՆ
ՄԱՐԳՐԱ ՍԱՐԳՍԵԱՆ / 562863
A STYLE համալսարանային
ծառայություն / 591841
Ո՞ր և սառնանքը ՊՆԿԿ-ի ԳԿՄԿՄԿ-ի
Apple Macintosh
համակարգչային ծառայություն
«Ազգ» քերթի
azg
LIBERAL DEMOCRATIC NEWSPAPER
Editor
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hovhannapetrossi st.
Yerevan, Armenia, 375010

Վարուժան Կյուրեղյանի ցուցահանդեսը Փարիզում

Հայ արտասովորիստ, ճարտար ու ժանրի Վարուժան Կյուրեղյանն ուսանել է Հայաստանում: Մոտ 20 տարի առաջ տեղափոխվել է Ֆրանսիա, որտեղ դարձրեց իր հանդեսը և նկար ցուցահանդեսներով մտնվարի II-ին Փարիզի «Լև սան» դասկի րատարտում կրացվի նրա սեղծա գործերը: Վարուժանի ցուցահանդեսը, որը կբարձրակարգի մինչև հունվարի 28-ը: Վարուժանը, հայտնաբերված Կյուրեղյանն անհասկանալի ցուցահանդես կունենա նաև Հայաստանում:

ՓԱՐԻԶ

Ֆրանսիական հայտնի է նաև իր գրական մրցանակներով

Իր Երեզ 400 դարձրեց 1500 մրցանակներից, հազարավոր գինեկներից, օժանդակներից ու ճեղքվածքներից բացի, Ֆրանսիական աշխարհում հայտնի է նաև... գրական մրցանակներով: Ֆրանսիայի արագորճ նախարարության ամենամայա տեղեկագրի սվյալների համաձայն դրանց թիվը հասնում է 1500-ի: Այդ մրցանակների դրամական մասը կազմում է մի քանի տասնյակ ֆրանկից մինչև մի քանի հարյուր հազար ֆրանկ: Անկախ դրամական խրատությանի չափից, գրական մրցանակներն աղաժողովում են մրցանակակիր երկրների խոշոր տպագրական, իսկ դափնեկիր հեղինակների անունները հայտնի են դառնում ընթերցող լայն հասարակայնությանը:

Մականյի հիշյալ 1500 մրցանակներից առավել հայտնի են վեցը, դրանք են «Գոնկուր», «Ռենոդոն», «Յեմինան», «Մեդիցիս», «Լեստրալիեն» և Ֆրանսիական ակադեմիայի մրցանակը: Չարկ է ճշել, որ 20-րդ դարում գրական մրցանակները ընդհանուր առմամբ կազմում են 1500 մրցանակներից, որոնք հարյուրներ են 16-րդ դարից: Մրցանակները ընդհանուր առմամբ կազմում են 1500 մրցանակներից, որոնք հարյուրներ են 16-րդ դարից: Մրցանակները ընդհանուր առմամբ կազմում են 1500 մրցանակներից, որոնք հարյուրներ են 16-րդ դարից:

«Գոնկուր» ակադեմիան 1945 թ.

Առավելադեպ վեղբերին ժյուրիները ձեռնարկում են, դրանց անդամներն ընտրվում են ներքին փոխհամաձայնությամբ: Մրցանակները ընտրվում են ազանց: Վեց գլխավոր մրցանակների մեջ ամենահայտնի են ամենահինը «Գոնկուր» և «Ֆրանսիացի գրող էր մոն դը Գոնկուրի (1822-1896) կապի համադրության, ի հիշատակ իր եղբայր ժյուլի 1903 թվականին հիմնված մրցանակը ընտրվում է սարվա լավագույն գրական սեղծագործությանը «Գոնկուր» ակադեմիայի ժյուրին կազմված է 10 անդամներից, որոնք չեն կարող միաժամանակ անդամակցել ուրիշ ակադեմիայի: Եղբուն դը Գոնկուրի սահմանած 5000 ֆրանկանց մրցանակը սահմանակալների ընթացում արժեզրկվելով, այժմ կազմում է 50 ֆրանկ Քայց «Գոնկուր» մրցանակի ընտրումն իրադարձություն է և դափնեկիր երկի ամենազգեց 300 հազարանոց տպագրական երախի: 1984 թ. մրցանակ ստացած Մարգրիտ Կյուրապի «Միլեկանը» վեղի տպագրական հասարակ ճանաչման մեկուկես միլիոնի, իսկ ավելի ուշ համանուն ֆիլմ նկարահանվեց:

Ճիշտ է, ժամանակին «Գոնկուր» մրցանակ ընտրվել է Մարսել Գրուսին, Սոդրե Մարտինի և այլ մեծ գրողների, թայց մյուս կողմից անհավելի են այնպիսի մտայուն հեղինակներ, ինչպիսիք են Մելիլը, Ժյոզե, Կոկտոն, Արագոնը, Ժյոնոն, Բյուսոնը, Լը Բլեզիոն և ուրիշներ:

Վերջին տարիներին «Գոնկուր» մրցանակ է ընտրվում նաև Ֆրանսիայի երկրների հեղինակների կազմակերպի Անտոնի Մայե, մարտիկոսի Թաուր Թեյ Թեյլոն, մարտիկոսի Դասիլ Զամուազո, լեքանանցի Ամին Մաալուֆի):

Վերջին տարիներին «Գոնկուր» մրցանակ է ընտրվում նաև Ֆրանսիայի երկրների հեղինակների կազմակերպի Անտոնի Մայե, մարտիկոսի Թաուր Թեյ Թեյլոն, մարտիկոսի Դասիլ Զամուազո, լեքանանցի Ամին Մաալուֆի):

1930 թ. ազանց մի խումբ լրագրողներ, որոնք ապաստում էին հարեան սրահում հավանված «Յեմինայի» ժյուրիի մրցանակաբաշխությանը, հիմնեցին «Լեստրալիեն» մրցանակը, որն էլ ամենիցադեպ ընտրվեց Անդրե Մալրոյին:

1958 թվականին հիմնված «Մեդիցիս» մրցանակը ընտրվում է նորարարական սեղծագործություններին: Դրան արժանացել են Ֆիլիպ Սոլերը, Կլոդ Սիմոնը, Ժորժ Դերկլը, Էլեն Սիլտուն, Քրիստիան Թոքոնը: «Յեմինան» և «Մեդիցիսը» սարեկան մեկական մրցանակ են ընտրում նաև քաղաքականորեն ռեալ վեղի:

Ինչ վերաբերում է Ֆրանսիական ակադեմիայի վիդյալական մեծ մրցանակին (1918 թ.), ապա այն ընտրվել է մասնավորապես Ֆրանսուա Մուրիային, Միշել Զուրնիեին, Ալբեր Կոստին, Պիեռ ժան Ռեմիին:

Ֆիչյալ վեց գլխավոր մրցանակներից բացի, հայտնի են գրականության ազգային մեծ մրցանակը, Փարիզի Կոլոնի մրցանակը, գրավաճառների, հրատարակչների, ռադիոյի, «Էլ» հանդեսի ընթերցողների, տեղեկայի, առաջին վեղի, ուսիկանական վեղի մրցանակները, «Մարսել Գրուս», «Մաու ժալոթ», «Պեշադ», «ժյոնոն», «Լուիզ Լաբե» մրցանակները, Ֆրանսիայի մրցանակները, ազգային մրցանակները:

Պատասխանելու ընթացքում:

Բացերմանի Հրանթ 7 տարեկանից ստանալով է ջրած գործարք: Հիվանդությունն ախտորոշված է գրանցված է Երեւանի թիվ 2 քոլիկլինիկայում: Բուժում է ստացել Կոմիտասի հոգեբուժարանում: Մեկուկես տարի առաջ նույնպես համախտակալությունը չարիազանց մեծ է եղել: «Երբ 15-20 տոկոս առաջնում է խնկ դեղահարեր (օրինակ, բենզոնալ, ես դրան «գոյի դեղ» եմ ասում), նույնը սկսվում է...»:

Մնացածը, որ դրանցից այն

խորհրդակցելու մտադրությամբ, նրանից իր առողջական վիճակի մասին փաստաթղթեր էի խնդրում: Պատասխանում էր, որ ինձ հայտնի է դեղի, երբ ձեռքբերումի ջրած գործարքը հիվանդը բուժվել է առանց որևէ միջամտության:

Մականյի հրաբխ ժամանակ ստանալով ջրածուր մի օր եկան խնդրաբույր, դասնեցին, որ բժշկական ախտորոշումներով միանգամայն առողջ համարվել, թայց բավական լուրջ զանգասներ ունեցող մի կնոջ մարմնից սկսվել է Նեյլի բուժումներն

դեմնի առողջ նորից երևում է երկնում, դեմ է ուժաղի լինել, ես ինձնեղ ամեն ինչ կեսանեմ: Հիշում եմ, անցյալ տարի դեկտեմբերի վերջերի մասնախոսն ու գլուխները: Նա օրհնեց մեք եկեղեցիներն ու հայրը հորը, վկան այս տարի առաջարկում... Հայաստանը ոչիսի փրկվի, հավատով, յորտեմի աղաբառությամբ...:

Հետևաբար որոշեցի սկսել Նեյլի սեփական համեմատել ինձ սեղեկացված մի քանի կանխագուշակումների հետ, հարցրի Մաքսնի, աղապա

Մարդն ափի սակ

Նեյլի Խոտրոյան, «Կա միայն մեկ հիվանդություն՝ հոգու հիվանդությունը»

Ժամանակ դեռ առաջին անգամ խորհրդարան եկած Տոնոյան Արամը եւ Հրանթ, եւ քննարկելի որդեա քննարկներ գեղեցիկ դասում, Քրիստոսի հանդեպ խոր հավատի շնորհիվ սեփական օրգանիզմն ինձ նախապատրաստելու գաղտնիներին հաստ դառնալու օրինակ: «Այսօր» քերթում Արամը կարդացել էր Նեյլի Խոտրոյանի մասին (55 տարեկան, բանասեր, չորս զավակի մայր), որն ինձն հարյուրավոր տարիներ հասցրել էր դասնախոսին ու ձեռքի ափերի բուժիչ ուղեկցություններ փոխանցում է մարդկանց, բուժում բազմաթիվ հիվանդություններ: Արամը Հրանթին այնտեղ էր տեսել «փոս քնկած այտերով, լրիվ գունաթափ, անզգայազամ»: Ըստ նրանց դասնախոսի, երբ Հրանթի առողջական վիճակը սկսել էր դեղի լավի փոխվել, նա սկսեց Նեյլիի սեանսների ժամանակ տեսնել Արամին կիսադեմից, մինչև նա ոտերը հասնող ալիսաթոր մագեր, ափսոսակ հագուստ, արձվախի... Ես էլ ոնց որ ես չիմեի...: Իսկ ինչու էր գրել այդ մասին: Նույն հարցը ես սկսել էի մի քան բարեկամային ու հեռախոսի սկզբնային, որ խորհրդարան էր այնպիսի հրատարակում դասախոսները համար մի կնոջ մասին, որն, ինչպես ինձ էր ասում, Ա. Հոգուց շնորհիվ էր բուժվել գրություններով ու դասախոսությամբ, երբ քնկում էր համադասախոսական վիճակի մեջ, ես որին իր այդ գեղեցկությունների համար խորհրդային բժշկությունն անմարդկային փորձարկումների էր քարկել: Խնդրաբույրն այցելող կնոջ դասախոսներից ես կարծես թե կրանցի հորված խնդրելու արժանիքը, դրա փոխարեն ես այլ լես չեմ տես, չնայած նրա փոխանցած կանխագուշակումներն ինձ հետագայում դեմ է եկան: Մինչդեռ նույն հարցիս բոլորովին այդ դասախոսն սկսեց Արամը. «Լույսը, որ վառվում է, գործարք չեն խորքում, երեսացող տեղ են կախում: Կա՞ն է ամեն ինչ անհատ, որ ինքը հասն է Արամը գործարքներին արժանապատիվ...»:

Արամը կնոջը մի քանի օր անց քարս խոսքին արտաբերություն է սկսել: Կատարածանի դանդաղությամբ (վերիֆիկացիա, սա լրագրության շնորհիվ Արամը Ս արձվեցի տղաների սկսած հարցերով, մի քանի անգամ վեր էր նաև անվստահություն:

Բազմոցին նստած ինձ երկու գեղեցիկներն իրենց Արամից մեկը սկսեցին Նեյլին էր, մյուսը նույն կի վանդը, որը հետո հայտնեց, որ ինքը ես լրագրող է: Տիկին Նեյլին նրա գլխավորեցում «աշխատում» էր իր ձեռքի ավտո, իսկ հիվանդը գամը սնում էր, նվազում ասես հեռախոսախոսական գալիք ունենա: Հիվանդը ես հրաբխ ժամանակ նման էր խոսում...:

Նեյլի Խոտրոյան իր առաջին տարիքի կիսաարքային հրաբխ տեսել է 1981 թ. Գրի էր ամոնում դրանց բովանդակությունը, ինչպես նաև հազարավոր սաղմոսներ, որոնք ինձն էր հախում: «Այդի վարդերի հեղին միջով ու մեքի արագությամբ երկու ձեռք գրեցին մեջքս ու ինձ արան երկին՝ Հիտուն Քրիստոսի մոտ... Հետագայ սեփականում ես բազում հրաբխներ ու ճճարտություններ տեսա ես իմացա, թայց որոնցից ասես ի մասին լուրս հրաման ունեմ... Մեծագույն գաղտնիներ իմացա ոչ միայն հայերի, այլև մարդկության մասին... Անտանանտներն անտեղի է Տիրոջ գաղտնիք: Նկատել էմ, Բեր

կարողվողի ընտրության, Մեծանորի թանակայանի, երեսունում կատարվելի մայր ճանաչել ես այլ ինձ հայտնի «գուշակումներ» մասին: Տիկին Նեյլին բացում էր իր գրությունները եւ կարդում: Երբ նա գրեթե նույն քանակով օտանանում էր արդեն ինձ հարյուրավոր, ես տեղում լարվեցի ու լրագրա, բացատրում էր, որ երկու կանխագուշակումները միմյանց գոնե մեկ անգամ հանդիպում էին ինձ կամ ճանաչելին: Նեյլի Խոտրոյանի տեսիլներում գեղեցկում են հավատալի, բժշկության, մեկուկյսի խորհրդանիշները, հարախոսական խորհրդանիշները բավական ակադեմիկոս են, չնայած կան: Նա ոչ միայն բուժում է, այլև ախտորոշում: «Ինձ համար կա մեկ ախտորոշում, որից զալիս են բազմապատիվ հիվանդություններ, հոգու հիվանդություն: Բուժում եմ 40-ի օրերի վրա ձեռքս ավելի ֆիզիկական ներգործությամբ ես ուղղում: Իմ մի քանի տղերի աշխատանքից արդեն հիվանդի մոտ գլխացավ է սկսվում, ամբողջ մարմինը մտնում է դալիարի մեջ, գրեթե անարժանք հիվանդ անդամն «սկսում է դալիարել...»:

Գուցե կենսաբանությանի չափազանց նրբալուրջ մասնագետ էր սկսեց: Բազմաթիվապես ժխտեց ոչ դա ինձ տրված է ի վերուստ, ես ամեն հիվանդությունն ախտորոշելու ու բուժելու համար սարքեր տեսիլներ են ինձ հարյուրվել: Նրա հավատածներով, աղեցուցիչ արագությամբ կարողանում էր բուժել օրհավանի ոչ լայնամասշտաբ ինֆարկտ, ամենամանր ձեռք 2 արարից, Արամը էր բուժում բոխաբաբ: Բուժում է ներուզներ, անոթաղարթյուն, ինտրսենսություն, եւ հայտնեց, որ արդեն նկել էր հաղցկեղի բուժման ժամանակը, եւ տեսիլներ արդեն հարյուրվել է իրեն: «Աստուծո բժշկության մեջ չկա անբուժելի հիվանդություն»:

Հետաքրքիրն այն է, որ արդեն աղախված կամ դեռևս բուժվող հիվանդները, որոնց հետ աղիք ունեցա գրուցելու, իրենց մեջ բոլորովին նոր մտղ եմ սկսում գգալ: Ի դեղ, նույնն առաջ ինձ սկսեցին Նեյլին, «Միջիցս վերացել են իմ կյանքի բոլոր մոլորությունները: Իմ մեջ նոր մտղ եմ գգում, կամաց կամաց թե տեսնում եմ աս եմ սիրում այդ մտղուն...»:

ՈՐՈՇՈՒՄ, ԽՈՒՍԱԲԱՆՈՒՄ:

ՉՈՒՆՈՒՄ

Ժամանակակից հայ կերպարվեստը Գոնկուրում

ԵՐԵՎԱՆ, 9 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՄԱՐԹ: Օրհն Գոնկուրի դեպիկան կենտրոնական դասկերատարում ախտաբան ժամանակակից հայ նկարչների ու կանոնակազմների սեղծագործությունների ցուցահանդեսը «Ուրաս» քաղաքական հիմնադրամի եւ Գոնկուրի մասնավոր ֆրանսիական Լոդիան» քննկերության հովանավորությամբ:

Պուցահանդեսը լայն արձագանք ստացավ լուսարանից տեղական մասնաճյուղում եւ հեռուստատեսությամբ:

Մուտքում եւ հեռուստատեսությամբ: Ժամանակակից արվեստի խնդիրն էր կազմակերպել ցուցահանդեսներ Գոնկուրի սերալիստում «Արադես» ֆրանսիական ներկալարապուցի կազմակերպչու Արամայանը հարյուրից, որ «ձեռք ժամանակակիցն ծրագրվում է նման ցուցահանդես կազմակերպելու Մականյանը եւ Ֆրանսիայում որտեղից արդեն ստացվել են հրավերներ, խնդիր միայն անհրաժեշտ ֆրանսիական կազմակերպում է:

ՎԱՐՈՒՄ

Ամանորը Մոնթեպերդում

ՄԱՐՏՈՒՄ, 9 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՓՍՍՏ: Մոնթեպերդի փոքրիկների եւ դորոգականների Ամանորը ընդհանրապես համար այստեղ էր ժամանել Սեդա Մելիկյանը, ինչպես նաև «Եռանկյունի», քաղաքի դեռահասների գեղարվեստական դեկորատիվ Մեդիկանի հետ: 33 դասարանական նախարարության եւ Մոնթե Մելիկյան հիմնադրամի անմիջական նախաձեռնությամբ Մարտինի հաղաժամ հանդես է եկել նաև «Ես» քաղաքը: Ամանորի աղիքով ճանաչել երեխաներին նկերներ ինքերի:

